

כלי מחקר זה נלקח מתוך [מאגר כלי המחקר](#) של קרן שלם התומכת במחקר שמטרתו שיפור איכות החיים של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית והסובבים אותם.

כל המעוניין להשתמש באחד מכלי מחקר מתבקש לפנות לחוקר שערך את המחקר הרלבנטי ולוודא את אישור השימוש בכלי מבחינת זכויות יוצרים.

שם הכלי: ראיון עומק חצי מובנה למשפחות מזדקנות של אנשים עם משי"ה

פוחת בשנת: 2001; 2002, על ידי: Patton ;McLeod

תורגם לעברית בשנת : לא צויין על ידי: לא צויין

1	מטרת הכלי	להעלות משמעויות סובייקטיביות להתנהגות, לרגשות, לאמונות, לעמדות ולתפיסות עולם עצמיות ביחס לחיים במשפחה מזדקנת עם חבר עם משי"ה.
2	סוג כלי המחקר	ראיון עומק חצי מובנה.
3	אוכלוסיית היעד	במחקר של דר' טובה בנד-וינטרשטיין, דר' טל ארטן-ברמן, דר' הילה אביאלי (2017), משפחות מזדקנות (הורים מגיל 60 ומעלה) של אנשים עם משי"ה.

רשימת מחקרי קרן שלם אשר עשו שימוש בכלי:

שם המחקר	מק"ט
דר' טובה בנד-וינטרשטיין, דר' טל ארטן-ברמן, דר' הילה אביאלי (2017), המשמעות שמעניקים בני משפחה לחוויית החיים וההזדקנות עם בן משפחה בוגר עם מוגבלות אינטלקטואלית	123 למחקר המלא

[למאגר המחקרים של קרן שלם](#)

ראיון עומק חצי מובנה למשפחות מזדקנות של אדם עם מש"ה

<p>חוויות החיים של להיות הורה לילד עם מש"ה</p>	<p>המשפחה ומערכות היחסים בה לאורך השנים וההזדקנות</p>
<ul style="list-style-type: none"> • מה זה בשבילך להיות הורה של ילד עם מש"ה? • תאר את שלב בישור הבשורה של המש"ה • מה חשבת? מה הרגשת? מה דמיינת בהקשר של המש"ה? • מתי ואיך סיפרת לבני המשפחה האחרים? כיצד הגיבו? תאר את מהלך ההתרחשות? • מה זה אומר לגדל ילד עם מש"ה? • תאר את שגרת חיי היומיום שלך עם בנך לאורך השנים? מה השתנה בשגרה הזו לאורך השנים? • ספר בבקשה על אירוע/מקרה משמעותי שקשור למש"ה? מה הרגשת, חשבת, עשית? אולי יש אירועים נוספים או נקודות מפנה במהלך החיים שאתה נזכר בהן? • אילו מצבים בשגרת היומיום של המשפחה משפיעים ומושפעים מהעובדה שיש לך ילד עם מש"ה (חלוקת תפקידים, אחריות, דאגה סדר יום) איך מצבים אלו השתנו לאורך השנים? • איזו השפעה יש לדעתך לזה שיש לך ילד עם מש"ה על המשפחה שלך? תן דוגמאות? • מה אתה חושב שבן הזוג הרגיש אז/ מרגיש היום לגבי המש"ה? • מה קרה ליחסים ביניכם לדעתך לאורך השנים? • מה אתה חושב שהילדים (אחים) הרגישו או מרגישים היום לגבי זה? • איך קרה ליחס של בני המשפחה אל הילד במשך השנים? השתנה? לא השתנה? איך אתה מסביר את זה? במה זה בא לידי ביטוי אצל כל אחד מבני המשפחה? • מה אתה יכול לספר על היחס של הסביבה אל הילד ואל המשפחה לאורך השנים? (משפחה מורחבת, חברים, רופאים, אנשי מקצוע, מורים), איך יחס זה התפתח והשתנה? 	<ul style="list-style-type: none"> • ספר לי קצת על המשפחה שלך? • כדי להכיר את המשפחה שלך – יש צמתים/ נקודות ציון/ אירועים חשובים לאורך מהלך החיים שהיית רוצה לשתף בהם? איך היית מחלק? איזה שם היית נותן לכל פרק? • כדי להכיר את המשפחה שלך – מה היית מספר? על המשפחה כקבוצה ועל כל אחד מבני המשפחה בנפרד? • איך היית מתאר את היחסים במשפחה לאורך השנים? מי הדמויות המשמעותיות ביותר עבורך במשפחה? למה? מי היה בקשר טוב עם מי? מה עשה את זה לקשר טוב ולהיפרך? • ספר על האווירה המשפחתית לאורך השנים, מה היה הכי נעים? מה היה הכי לא נעים? • מה הייתם עושים ביחד במשפחה ומה עושים בנפרד? • איך היית מתאר את המקום שלך בתוך המשפחה?
<p>כשאתה מספר לי על החוויות עם המשפחה ועם המש"ה זה בלתי נמנע לראות שחלפו עברו הרבה שנים ועכשיו אנחנו נמצאים בתקופה אחרת. הייתי רוצה לשאול אותך על השלב של ההזדקנות</p>	<p>עד עכשיו עזרת לי להכיר קצת אתכם במשפחה, הייתי רוצה להבין קצת יותר את חוויות החיים של לגדל ילד עם מש"ה</p>

הזדקנות המשפחה עם חבר משפחה בעל נכות ארוכת טווח - מש"ה

- כשאתה מסתכל על השלבים השונים בחייך איך אתה רואה את השלב הנוכחי?
  - איך אתה רואה את שלב ההתבגרות שלך בהשוואה לבני גילך?
  - מה זה עושה לדעתך לילדים שלך לראות אותך מתבגר?
  - כשאתה מסתכל על החיים שלך היום לעומת איך שהיו עשר שנים אחורה איך אתה רואה אותם היום?
  - איך הצרכים שלך או של בן זוגך השתנו כתוצאה מתהליך ההזדקנות? אילו השלכות יש לך? (על הקשר שלך עם הילדים ועם הנכדים ועל הקשר עם בן הזוג)
  - כשאתה זקוק לאיזשהו סוג של עזרה? למי אתה פונה? למה?
  - איך אתה מרגיש כלפי ההתבגרות של הילד עם המש"ה? איך אתה מגיב לזה? התבגרות בכל המובנים – התבגרות רגשית, מינית, פיזית?
  - מה השתנה במערכת היחסים שלך ושל בנך בעקבות ההתבגרות? האם אתם מדברים על זה?
  - איך ההתבגרות השפיע על היחסים בין האחים? בין האחים לבין עצמם? בין האחים לביניכם ההורים?
  - ספר, תאר, אירוע/מצב שממחיש את השלב של ההתבגרות / ההזדקנות בחיי המשפחה? מה לדעתך דומה / שונה בהזדקנות שלכם בהשוואה למשפחות אחרות?
  - מה זה עושה לדעתך לבנך לראות אתכם מזדקנים? איך הוא מרגיש לגבי ההתבגרות שלך לעומת האחים שלו?
  - איך ואם בכלל הנושא של ההזדקנות של המשפחה או של העתיד עולה בשיחות המשפחתיות? או עם חברי משפחה מסוימים?
- הזקנה מזמנת התמודדות עם מצבים חדשים, יציאה לפנסיה של ההורים, שינויים בריאותיים, איך אתה רואה את העתיד? איך אתם כמשפחה רואים את העתיד? איך אתה רואה את עתידה של המשפחה?*

רטרוספקטיבה על החיים עם בן משפחה בעל נכות ארוכת טווח ומבט לעתיד

- איזה השלכות לדעתך יש למש"ה על חיי המשפחה שלכם לאורך השנים (יחסים, קשרים, מצב כלכלי)?
- עכשיו, כשאתה חושב על זה – מה הכי קשה בלהיות הורה לילד עם מש"ה?
- איך אתה רואה היום את השנים שעברו בתור הורה לילד עם מש"ה?
- איך את רואה את השנים הבאות של להיות הורה לילד עם מש"ה? איזה תסריטים עוברים לך בראש?
- איך אתה רואה את בנך בשנים הקרובות ובעוד 20 שנה? איזה תסריטים עוברים לך בראש?
- איך אתה חושב שהחיים יהיו?
- איך היית רוצה שהחיים יהיו?
- איך לדעתך אחרים (בני משפחה, חברים) היו רוצים שהעתיד שלכם יהיה?
- איך אתה רואה את המשפחה כאשר אתה או אתם כהורים כבר לא תהיו?
- אם היית יכול להחזיר את הגלגל אחורה – מה היית משנה?
- מה אתה חושב שהילדים לקחו מהמשפחה שלכם לחיי המשפחה שהם בנו או יבנו בעתיד?
- איזו "צוואה" / מסרים/מורשת היית רוצה להעביר הלאה?
- להיות חלק ממשפחה בה אדם עם מש"ה – רווח מול הפסד?
- מה היית רוצה לומר להורה שנולד לו ילד עם מש"ה?
- איך היית מסכם עבורו את כל מהלך החיים עם ילד עם מש"ה עבורך כהורה ועבור בני המשפחה האחרים?
- מה היית רוצה לומר לאחים שנולד להם אחד לוקה במש"ה? כיצד היו נראים החיים שלך לולא היה לך ילד עם מש"ה? באיזה אופן הם היו שונים מהיום?
- אם היית צריך לכתוב ספר על החיים שלך איזה שם היית נותן לספר? מה היית כותב?

מדריך ראיון אחים

המשפחה ומערכות היחסים בה לאורך השנים וההזדקנות

- ספר לי קצת על המשפחה שלך?
- כדי להכיר את המשפחה שלך – יש צמתים/נקודות ציון/ אירועים חשובים לאורך מהלך החיים שהיית רוצה לשתף בהם?
- כדי להכיר את המשפחה שלך – מה היית מספרת על המשפחה כקבוצה ועל כל אחד מבני המשפחה בנפרד.
- אם היית צריך לחלק את ההיסטוריה המשפחתית לפרקים – איך היית מחלקת? איזה שם היית נותנת לכל פרק?
- איך היית מתאר את היחסים במשפחה לאורך השנים? מי הדמויות המשמעותיות ביותר עבורך במשפחה? כיצד אתה מסביר שדמויות אלה יותר משמעותיות מאחרות?
- תאר איזה קשרים היו במשפחה? למי היה קשר טוב עם מי? עם מי היה לך קשר טוב? עם מי היה לך קשר לא טוב? מה עשה את זה לקשר טוב ולהיפך?
- מה זה בשבילך קשר טוב/לא טוב במשפחה? איך הוא מתבטא? תן דוגמא
- ספר על האווירה המשפחתית לאורך השנים, מה היה הכי נעים? מה היה הכי לא נעים? מה הייתם עושים ביחד במשפחה ומה עושים בנפרד?
- איך היית מתאר את המקום שלך בתוך המשפחה? כיצד היית מתאר את המקום שלך בהשוואה לאחים שלך במשפחה?

עד עכשיו תיארתי יותר את המשפחה, הייתי רוצה להבין קצת יותר את חווית החיים של להיות אח של ילד עם מש"ה

חווית החיים של להיות אח לילד עם מש"ה

- מתי הבנת שלאח שלך יש מש"ה?
- מה חשבת? מה הרגשת? מה דמיינת בהקשר של המש"ה? מה זה אומר לגדול לצד אח עם מש"ה? מה זה בשבילך להיות אח של ילד עם מש"ה?
- תאר את שגרת חיי היומיום שלכם עם המש"ה לאורך השנים? מה השתנה בשגרה הזו לאורך השנים? אילו מצבים בשגרת היומיום של המשפחה משפיעים ומושפעים מהעובדה שיש לך אח עם מש"ה (חלוקת תפקידים, אחריות, דאגה סדר יום)
- ספר בבקשה על אירוע/מקרה משמעותי שקשור למש"ה? מה הרגשת, חשבת, עשית? אולי יש אירועים נוספים או נקודות מפנה במהלך החיים שאתה נזכרת בהן?
- איזו השפעה יש לדעתך לזה שיש לך אח עם מש"ה על המשפחה שלך? תן דוגמאות? מה אחיך האחרים הרגישו או מרגישים היום לגבי זה? מה האח עם המש"ה מרגיש כלפי זה?
- איך היחס של בני המשפחה אל אחיך התפתח במשך השנים? השתנה? לא השתנה? איך אתה מסביר את זה? במה זה בא לידי ביטוי אצל כל אחד מבני המשפחה? מה אתה יכול לספר על היחס של הסביבה אל אחיך ואל המשפחה לאורך השנים? (משפחה מורחבת, חברים, רופאים, אנשי מקצוע, מורים), איך יחס זה התפתח והשתנה?

כשאתה מספר לי על החוויות עם המשפחה ועם המש"ה זה בלתי נמנע לראות שחלפו עברו הרבה שנים ועכשיו אנחנו נמצאים בתקופה אחרת. הייתי רוצה לשאול אותך על המשמעות של השלב של ההזדקנות